

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 489/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudítša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom, Floriánska 16, Košice, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Pp 57/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. augusta 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na urýchlené rozhodnutie o osobnej slobode podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Pp 57/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 eur a trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3T 3/2008 z 9. novembra 2015 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 3/2016 odsúdený za trestné činy založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a iné k trestu odňatia slobody v trvaní 21 rokov, pričom trest si vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ podal 28. novembra 2022 okresnému súdu návrh na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „návrh“). Okresný súd uznesením č. k. 28 Pp 57/2022-53 z 13. januára 2023 návrh sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal 6. februára 2023 sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 5 Tos 52/2023-75 zo 4. mája 2023 tak, že

uznesenie okresného súdu zrušil v celom rozsahu a prikázal okresnému súdu vo veci znova konať a rozhodnúť.

3. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd o návrhu sťažovateľa rozhodol uznesením č. k. 28 PP 57/2022 z 31. augusta 2023 tak, že odsúdeného (sťažovateľa) podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň mu určuje skúšobnú dobu v trvaní 6 rokov. Uznesenie nie je právoplatné, keďže Okresná prokuratúra Trnava podala proti nemu sťažnosť.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ poukázal na celkovú dĺžku rozhodovania o jeho návrhu na podmienene prepustenie, ako aj na dikciu § 415 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého má o návrhu na podmienene prepustenie rozhodnúť súd do 60 dní od jeho doručenia. Žiadosť o podmienene prepustenie bola okresnému súdu doručená 28. novembra 2022. Je pravdou, že okresný súd o tejto žiadosti rozhodol uznesením z 13. januára 2023, uvedené uznesenie však bolo krajským súdom 4. mája 2023 zrušené v celom rozsahu. Podľa názoru sťažovateľa je z obsahu uznesenia krajského súdu zrejme, že okresný súd postupoval pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa nezákonne, nepochopil podstatu inštitútu podmienene prepustenia a vychádzal zo zásadne nesprávneho hodnotenia zistených skutočností. Predĺženie konania teda spôsobil okresný súd svojím nesprávnym a nezákonným konaním.

5. Sťažovateľ uviedol, že ide o niekoľkonásobné prekročenie lehoty uvedenej v § 415 ods. 4 Trestného poriadku. Celkovú dĺžku konania o návrhu sťažovateľa v trvaní 9 mesiacov nie je možné akceptovať za žiadnych okolností.

6. Podľa názoru sťažovateľa postup okresného súdu po vrátení veci krajským súdom nemožno vyhodnotiť ako urýchlený. Vec bola vrátená okresnému súdu 12. júna 2023. Následne bol určený termín verejného zasadnutia na 11. júl 2023, ktorý bol zrušený, nový termín braný na vedomie v pojednávacíj miestnosti okresného súdu bol určený na 22. august 2023, ktorý bol z dôvodu čerpania dovolenky predsedu senátu zmenený na 31. august 2023.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o údajnom porušení základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4 dohovoru, ktoré mal spôsobiť okresný súd zbytočnými prietahmi vzniknutými pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

9. Ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Dôvody ústavnej sťažnosti majú argumentačne zodpovedať namietaným porušeniam základných práv alebo slobôd.

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti označil za porušené práva obsiahnuté v referenčných normách, ktoré materiálne nepokrývajú právo na konanie bez zbytočných prietáhov. Keďže konanie o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je konaním súdnym v štádiu vykonávacieho konania, ochranu pred jeho neprimeranou dĺžkou poskytuje a základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

11. Sťažovateľom označený čl. 17 ods. 2 ústavy je aplikovateľný na pozbavenie osobnej slobody v súvislosti s trestným odsúdením, zadržaním a krátkodobým zbavením osobnej slobody, zákonným zatknutím na účely predvedenia či pozbavenia osobnej slobody v súvislosti s nepovoleným vstupom na územie krajiny.

12. Článok 17 ods. 5 ústavy materiálne spadá na konania týkajúce sa pozbavenia a obmedzenia osobnej slobody v súvislosti s väzbou.

13. Záonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru obsahovo korešponduje s právom podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a týka sa pozbavenia osobnej slobody po odsúdení, materiálne sa však nevzťahuje na vykonávacie konanie, s ktorým súvisí konanie o podmienenom prepustení.

14. Pôsobnosť čl. 5 ods. 4 dohovoru sa týka kontroly pozbavenia osobnej slobody súdnou cestou. Obsahuje požiadavky a procesné záruky vzťahujúce sa predovšetkým na rozhodovanie o väzbe a neaplikujú sa na vykonávacie konanie.

15. Z dôvodu absencie príčinnej súvislosti medzi obsahom označených práv a právnym a skutkovým stavom sťažovateľovej veci ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Nad rámec uvedeného záveru k námietke o nedodržaní lehoty ustanovenej v § 415 ods. 4 Trestného poriadku ústavný súd uvádza, že táto lehota sa vzťahuje iba na prvé rozhodnutie o návrhoch podľa odsekov 1 až 3, pričom zákon neustanovuje žiadnu sankciu za jej prípadné nedodržanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu